

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inserati do 30 peti vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3, večji inserati peti vrsta Din 4. — Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.— Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5.
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska c., telefon št. 26 — CELJE, celjsko uradno: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 66; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101
Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Vesofjni potop v Ameriki:

Nad 300.000 ljudi brez strehe

Povodnji v Ameriki zavzemajo vedno večji obseg in se pretvarjajo v pravo narodno katastrofo — Vode še vedno naraščajo — Vrh tega je pritisnil hud mraz

NEWYORK, 26. januarja. Tr. Vesti o severnoameriških poplavih so vse strahotnejše. Število brezdomcev se čeni na 300.000. Smrtnih žrtev je doslej 100 in so doslej našli 20 trupel. Boda je strahotna. Ljudje zmrzujejo v snegu in mrazu. Prezident Roosevelt je naslovil na ameriški narod oklic, da se z zbirkami zagotovi Rdečemu križu najmanj 300 milijonov dolarjev za olajšanje gorja v poplavljenih pokrajinah. V Cincinnati, ki ga je poplaval Ohio, je valovje odneslo velikanske tenke petroleja. Pretežno število cest v Cincinnati je do 6 m pod vodo. V mnogih mestih v Cincinnati, Louis villu, v državi Kentucki je prekinjena vsaka oskrba z lučjo in pitno vodo. Izbruhnila je epidemija hripe in je bilo v državi Ohio izpraznjenih 7 naselbin, v državi Indiana 5, v državi Arkanzas 2, v državi Illinois 4. V Hendersonu je umrlo 10 oseb. Državna kaznilnica v Francfortu, ki je bila popolnoma obdana od

visokih voda, se je morala izprazniti. Ob tej priliki je nastal upor kaznjencev, ki so ga komaj zatrli s strojnimi vrh kazniških zidov. Kriminalni elementi so povsod na delu, da izrabijo položaj in so varnostni organi osredotočeni v poplavljenih pokrajinah. Letošnja katastrofa spominja na leto 1884., ko je prišlo 800 ljudi ob življenje in je bilo uničenih preko 10.000 hiš. Noč in dan je 14.000 mož na delu pri ojačanju še ostalih jezov. V letalih pošiljajo serum proti tifusu in drugim epidemijam v poplavljenih pokrajinah. Na tisoče farmerjev ob Mississippiju je na begu iz strahu pred možno stjo poplavne katastrofe kakor l. 1926.

NEW YORK, 26. januarja. Tr. V Ameriki še ne pomnijo tako strašnih povodnj, kakor jih doživljajo zadnje dni. Naj hušji je položaj v Ohiju, a tudi v dvanajstih drugih državah srednjega zapada je vodovje povzročilo strašno opustošenje. Cele pokrajine so morale z vso na-

glico izprazniti. Dosedaj je že nad 300 tisoč ljudi brez strehe. Begunci trpe strašno pomanjkanje. Po večini so morali bežati tako naglo, da so si komaj rešili golo življenje. Nimajo ne hrane ne obleke. Zaradi hudega mraza in snežnih zametov je njihovo trpljenje nepopisno. Na stotine beguncev je že omagalo in omahnulo v sneg. Posebne sanitetne kolone pobirajo onemogle in jih spravljajo v varnejše zavetje. Škoda, ki so jo povzročile povodnji, je neprecenljiva. V Cincinnati je katastrofa najhušja. Tu stoji voda do 6 metrov visoko in so izgubile cele naselbine. Ogromni požar, ki je nastal zaradi vnetja velikih bencinskih tankov, še vedno beši in ga ne morejo obvladati. Gorelo bo najbrže še par dni, dokler ne bo zgorel ves bencin, ki se je razlil iz rezervoarjev. Od leta 1884 ne pomnijo v teh krajih takih poplav. Reševalna akcija, ki jo je organizirala vlada s pomočjo Rdečega križa in vojske,

je prešibka, da bi mogla uspešno lajšati bedo. Sedaj so poslali v prizadete pokrajine nove vojaške transporte z nalogo, da predvsem zgradi taborišča za begunce iz poplavljenega ozemlja. Tudi bolezn, se silno širijo in se boje, da bodo izbruhnile epidemije.

Že 700.000 ljudi brez strehe

CINCINNATI, 26. jan. AA. DNB: Število smrtnih žrtev pri poplavih v Ohiju se je dvignilo na 150 oseb. Zaradi poplav je sedaj brez strehe 700 tisoč oseb. Tako se mora izprazniti mesto Paducan, ki ima 34.000 prebivalcev, ker bo mesto vsak hip zalila voda. Prav tako se mora takoj izprazniti mesto Cairo-Illinois, ki šteje 13.000 prebivalcev. Izprazniti se mora tudi še vse polno manjših mestec

Politični obzornik

Za carinsko zvezo z Bolgarijo

V nedeljo je bil v Beogradu slovesno podpisani pak o večnem prijateljstvu med Jugoslavijo in Bolgarijo. O veliki važnosti tega zgodovinskega dogodka, ki bo mejnik v razvoju odnosov med obema balkanskima državama, smo pisali že v soboto. Ta pak je zadoščenjem in navdušenjem pozdravilo celokupno prebivalstvo obeh držav, ki pa obenem enodušno izraža željo, da bi ne ostalo samo pri že sklenjenju prijateljski pogodbi, marveč da bi se zblizanje obeh držav poglobilo še s sklenitvijo carinske unije, ker bi se s tem postavili prijateljski odnosi Jugoslavije in Bolgarske na naj močnejšo — gospodarsko podlago. Carinsko unijo stavlja v ospredje razmišljanje zlasti v Bolgariji. V tem oziru je zlasti zanimiv članek bivšega bolgarskega ministra zunanjih del Atanasa Burova v listu »Dga«. Burav izjavlja:

»Vsaka zdrava zunanja politika se mora naslanjati na dve osnovni načeli: na čustva in interese narodov. Politika zblizanja med Jugoslavijo in Bolgarijo odgovarja tem dvema pogojema. Ta politika zagotavlja napredek, varnost in miren razvoj naših narodov in odgovarja tudi njihovim čustvom, ki so globoko urezana v njih zavesti, da smo eno po krvi, po miselnosti in po običajih. Jaz sem se dolga leta boril za to politiko v trdni veri v njeno zmago, ker je to ukaz življenja in zgodovinskega razvoja dogodkov. Evo, zato sem danes srečen, ko vidim, da se oživljuje ta politika. Moja želja je, da ne ostane samo pri tem, marveč da se v najskorajšnjem času zaključi še carinska unija med Bolgarijo in Jugoslavijo, ki se kasneje lahko še razširi na ostale balkanske države. Takšna zveza, o tem sem prepričan, bo ustalila mir na Balkanu, zblizala balkanske narode in mogočno zaščitila njihove gospodarske interese.«

Za hrvatski fašizem

Zagrebska »Mlada Hrvatska« je klerikalno, protizidovsko in protiboljševičko glasilo. Urednik tega lista je dr. Vladimir Cickak. Ena glavnih programskih točk »Mlade Hrvatske« je najprezobirnejša borba proti Židom, kapitalizmu in komunizmu. Sedaj je list začel odkrito zagovarjati fašizem in nacizem, dokazujoč, da se je demokracija preživela. Takole piše »Mlada Hrvatska«: »Pri nas so začeli z gotovo strahom napadati v javnem življenju pojem fašizma, ne da bi imeli odločnosti in poguma pojasniti, v čem obstoja ta nova državna teorija, ki evo uspeva s svojim praktičnim uveljavljanjem že v nekaterih evropskih državah in kaže odlične in zavidljive uspehe tako v pravcu čisto nacionalnega uveljavljanja in nove etike socialne ureditve, kakor v smislu nove razpredelitve življenjskih vrednot. Do teh pozitivnih uspehov pa se niso mogle povzpeti druge države, zgrajene na strogo demokratsko-parlamentarnih načelih. Zakaj nič ne more odreči italijanskemu imperiju njegove moči in življenjske sposobnosti, kakor tudi ne današnje velike moči, nacionalne neodvisnosti, vzpostavljene stalnosti in napredka nemškemu tretjemu rajhu na vseh področjih.« Sornišljeniki dr. Cicka so doslej grlo zagovarjali demokracijo in uvedbo demokratičnih svobod in so bili klircarji v borbi proti fašizmu in nacizmu. Od kod sedaj ta nenadna sprememba? Je pač uplivalo nanje pastirsko pismo jugoslovenskih katoliških škofov, ki se v njem zavzemajo za preureditev družbe na stanovski podlagi potom korporacij? Isti ljudje pa potem kriče o jugofašizmu in se zgražajo, ako kdo povdarja in podčrtava svoj jugoslovenski nacionalizem!

Slovenska Katoliška akcija

V »Obzoru« čitamo: »Katoliški List«, glasilo zagrebške nadškofije, objavlja v svoji današnji številki načela »Slovenske katoliške akcije«. Podpisala sta jih oba slovenska škofa dr. Gregor Rožman in dr. Ivan Tomažič.

Potrebna je opreznost

»Obzor« še vedno na dolgo in široko razpravlja o sestanku v Brežicah, ponavlja stave, že stokrat premlete fraze in prihaja končno do tega-le srečnega zaključka: »Mislamo, da poleg vseh časopisnih komentarjev posebnih izjav in tolaženj o uspehih razgovora med dr. Mačkonom in dr. Stojadinovičem ostaja merodajno samo pisanje, oziroma rezerviranost dveh službenih glasil obeh interesiranih političnih strank, bivše hrvatske seljačke stranke in JRZ — »Seljačkega Doma« in »Samoprave«. A obe ti glasili — bodisi s tem, kar pišeta, bodisi s tem, kar ne pišeta — potrjujejo, da se ne smemo prenašati z nobenimi zaključki, da je vse v fazi proučavanja in da moramo biti zelo oprezní v ocenjevanju raznih neslužbenih verzij in komentarjev o nadaljnjem razvoju situacije.« — To je torej dolgih izjavanih kratak smisel. Vkljub temu pa stavimo, da bomo jutri zopet čitali dolgovozna razmišljanja prav o isti stvari, povedana z drugimi besedami.

Nevarnost razširjenja španskega konflikta na Evropo odstranjena

Povoljna ocena nemškega in italijanskega odgovora v Londonu in Parizu

LONDON, 26. januarja. Z. Nemški in italijanski poslanik v Londonu sta večer izročila angleški vladi odgovor svojih vlad na angleško demaršo v zadevi prepovedi prostovoljcev za Španijo. Oba odgovora presojajo v angleških uradnih krogih povoljno in menijo, da omogočata rešitev tega problema v najkrajšem času. »Morning Post« piše, da je do končne rešitve španskega vprašanja sicer še dolga pot, toda začetek je storjen. »Daily Telegraph« piše, da se politika nevmešavanja v španske zadeve še le sedaj lahko začne z uspehom izvajati. Angleški in italijanski odgovor v mnogih točkah soglašata s stališčem Anglije in je tako odstranjena nevarnost vojne, ki bi mogla sicer nastati zaradi Španije. Tudi socialistični »Daily Herald« je z odgovorom zadovoljen.

PARIZ, 26. jan. Z. V tukajšnjih diplomatskih in političnih krogih dokaj ugodno presojajo odgovor Italije in Nemčije v zadevi španskih prostovoljcev. Ta dva odgovora omogočata po mnenju pariških krogov londonskemu odboru za nevmešavanje, da v najkrajšem času izda ukrepe, s katerimi naj se uvede kontrola in prepreči nadaljnji dotok prostovoljcev v Španijo v skladu z ukrepi, ki so jih nekatere države že izdale, nekatere pa pripravile. Sodelovanje Nemčije in Italije pri teh ukrepih daje upanje, da je s tem odstranjena nevarnost razširjenja španskega konflikta na Evropo, kar bi pomenilo novo svetovno vojno. Nemčija in Italija sicer zahtevata v zvezi s tem ureditev razmer v Srednji Evropi, vendar pa glede načina kako naj se to izvede, še ni jasnosti.

Političen umor v Parizu

Davi so našli umorjenega ruskega novinarja Navasina, prijatelja moskovskih obtožencev

PARIZ, 26. jan. AA. Havas: Zjutraj so v parku Bois de Boulogne našli truplo ubitega Dimitrija Navasina, ki je bil star 48 let. Pokojni se je rodil v Moskvi, nato je bil znan novinar in je kot gospodarski strokovnjak zavzemal odlično mesto v pariški sovjetski koloniji. Neka priča pravi, da je neki neznanec oddal dve revolverski strela na Navasina. Ubijalec je nato po-

begnil. Oblasti so takoj uvedle preiskavo in prepričani so, da gre tukaj za politični zločin. »Temps« piše, da je bil Navasin najboljši prijatelj dvojice obtožencev v sedanjem moskovskem procesu, Pjatakova in Sokolnikova. Menijo, da je pokojni imel skritih mnogo dokazov o ozadiju tega procesa.

Politična kriza na Japonskem

Nova vlada, stara nasprotstva

TOKIO, 26. januarja. Tr. Kriza vlade, ki je nastala zaradi odpora parlamenta, je začasno rešena. Cesar je poveril sestavo nove vlade dosedanjemu guvernerju Koreje generalu Ugakiju. Po mnenju političnih krogov pa bo s tem kriza samo odgodena, a ne rešena. Tudi vlada generala Ugakija se bo morala boriti z nepremostljivimi težkocami. Računajo, da bo že na prvi seji parlamenta, ko se bo predstavila nova vlada,

prišlo do zelo ostrih debat. Nova vlada bo najbrže imela samo nalogo sestaviti novi proračun, ki bo v veliki meri določen za oboroževanje. Političnih vprašanj se bo nova vlada izogibala kljub temu pa je dvomljivo, ali bo parlament proračun odobril. V parlamentarnih krogih sodijo, da se je notranja politična kriza s tem le poostri-la in nasprotje med vojsko in parlamentom obstoja še dalje.

Nemška eksploatacija portugalske Angole

LONDON, 26. jan. O. Angleški listi so objavili vest, da sta Nemčija in Portugalsko kolonijo Angolo v Afriki. Listi pri-ri bo Nemčija 99 let eksploitala portugalsko kolonijo Angolo v Afriki. Listi pripominjajo, da Anglija prav za prav ne bi imela ničesar proti taki zakupni pogodbi, če bi ne bil njen glavni cilj nemško oboroževanje. Angola ima namreč mnogo bakra, ki ga bodo Nemci sedaj očitno na veliko izvažali iz portugalske kolonije.

Göring poroča Hitlerju

BERLIN, 26. jan. Snoči se je iz Italije vrnil v Berlin pruski minister, predsednik general Göring. Danes je bil pri Hitlerju, ki se je vrnil iz Berchtesgadna v Berlin in mu

Smrt dveh italijanskih senatorjev

RIM, 26. januarja. AA. Tu je umrl general Grandi, ki je bil 1914 vojni minister. Ko je Italija posegla v svetovno vojno, je prevzel poveljstvo 10. armijskega zbora, po vojni pa je bil imenovan za senatorja. Umrli je tudi bivši prosvetni minister ter bivši minister za narodno gospodarstvo in senator Mario Orso Corbino.

Ratifikacija bolgarskega pakta

Včeraj so bile v Beogradu izmenjane ratifikacijske listine

BEOGRAD, 26. jan. AA. Snoči po 19. uri se je v zunanjem ministrstvu vršil sprejem domačih in tujih novinarjev. Sprejemu sta prisostvovala gg. Vladimir Martinac, pomočnik zunanjega ministra, in Balabanov, šef bolgarskega tiskovnega urada. Pri tej priložnosti je izjavil novinarjem g. Martinac da sta gg. predsednik bolgarske vlade KJuseivanov in predsednik jugoslovenske vlade dr. Milan Stojadinović zelo zaposlena in da zato na žalost ne moreta prisostvovati sprejemu novinarjev. Namestu njiju sta izjavila gg. Martinac in Balabanov, da sta pooblašena, da izjavo novinarjem, ker sta prisostvovala vsem razgovorom obeh ministrskih predsednikov. G. Martinac je novinarjem izjavil:

Pogodba o prijateljstvu med kraljevino Jugoslavijo in kraljevino Bolgarijo, ki smo jo kakor znano podpisali v nedeljo v Beogradu in katere ratifikacijske listine sta danes popoldne izmenjali, v bolgarskem poslanstvu gg. predsednika dr. KJuseivanov in dr. Stojadinoviča, pomeni, kakor so to že poudarile i uradne izjave, i glasovi časopisja, dejanski prispevek ne samo k utrditvi dobrega in prijateljskega razmerja med našima dvema kraljevinama, temveč tudi h konsolidaciji miru na Balkanu sploh. Oba predsednika sta bila srečna, da sta mogla izvesti misel o bolgarsko-jugoslovenskem prijateljstvu, za katero sta oba že pred nekaj leti, ko še nista bila na svojih današnjih položajih, iskreno delovala in pripravljala tla pri svojih narodih za tisto, kar smo danes v podpisnem aktu določili. To osebno vzajemno prijateljstvo je znatno pripomoglo, da je med obema predsednikoma nastalo ozažje popolnega zaupanja, ki je hitro obrodilo odlične korake za uresničenje pakta o prijateljstvu. Zato ne pogajanja sama, ne postopek pri izdelavi pakta, podpisa in ratifikacije niso dolgo trajali in ni bilo treba mnogo časa za uspešno izvršitev tega važnega dejanja.

Po dobljenih poročilih je pakt med Bolgarijo in Jugoslavijo naletel povsod v tujini na zelo ugoden sprejem. Popolnoma pravilno pojmuje osnovno idejo tega pakta in ta je: Mir med narodi. V takšnih okoliščinah, sta gg. predsednik KJuseivanov in dr. Stojadinović z zadovoljstvom ugotovila, da sta ta dva dni izvršila zelo koristno delo, tako za svoja naroda kakor za ves ta del Evrope.

KJuseivanov na Oplencu

OPLENAC, 26. jan. AA. Včeraj je bil g. KJuseivanov, predsednik bolgarske vlade na Oplenju in se je poklonil spominu pokojnega Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja. G. KJuseivanov se je pripeljal s posebnim vlakom do Mladenovca, od tod pa z avtomobilom na Oplenac, kamor je prispel ob 11.30. V njegovem spremstvu so bili razen njegove gospe še gg. Petrov Comakov, pomočnik bolgarskega zunanjega ministra, Dečko Karadjov, bolgarski poslanik v Beogradu, g. Junčič, jugoslovenski

poslanik v Soliji, šef bolgarskega tiskovnega urada Balabanov in Milev, kabinetni šef bolgarske vlade.

Predsednik KJuseivanov je položil na grob blagopokojnega kralja lep venec iz lovorjega lista, okrašen z belimi rožami. Z enominutnim molkom je nato izkaval čast velikemu kralju.

G. KJuseivanova je na Oplenju sprejel upravnik dvora, polkovnik Leko, ki mu je po končanih svečanostih razkazal znamenitosti in lepote kraljevske zadušbine, ki je za njo kazal predsednik bolgarske vlade veliko zanimanje.

Zbližanje Turčije z Italijo

Milan, 26. jan. br. »Corriere della Sera« poroča, da se bosta italijanski zunanji minister Ciano in turški zunanji minister Ruždi Aras bržkone sestala v Milanu. V Milanu se je l. 1928 sestal Mussolini s Kemalom Atatürkcom, ko je šlo za ustvaritev podlage političnega sodelovanja med Italijo in Turčijo. Takrat ustvarjeni prijateljski odnosi med Italijo in Turčijo so imeli ugodne posledice tudi za odnose med Turčijo in Grčijo. Prijateljsko razmerje med tema državama se je takrat sklenilo na posredovanje Italije. Pozneje sta se v Milanu sestala Mussolini in Ruždi Aras l. 1933.

Bolezen rumunskega prestolonaslednika

Florence, 26. jan. AA. Bolezen rumunskega prestolonaslednika vojvode Mihaela se razvija popolnoma zadovoljivo. Pričakujejo prihod rumunskega dvornega zdravnika. Popoldne je princa obiskal italijanski prestolonaslednik Umberto.

Iz Španije

danes ni poročil iz Španije.

Borzna poročila.

CURIH, 26. januarja. Beograd 10.—, Pariz 20.425, London 21.475, New York 437.50, Bruselj 73.75, Milan 23.025, Amsterdam 239.75, Berlin 175.80, Dunaj 78.20—81.60, Praga 15.26, Varšava 82.60, Bukarešta 3.25.

Jugoslovenska nacionalna misel

V »Jugoslovenskih Novinah« piše senator Jovan Banjanin med drugim: »Jugoslovenska nacionalna misel je sama po sebi prepričava vsakega Jugoslavena širom države, tudi onega v Kragujevcu, Negotinu, Nišu, Skoplju, Bitolju, da je hrvatska industrija in obrt Zagreba in njegovega področja kakor tudi slovenska industrija in obrt Ljubljane in njenega področja — njegova industrija in obrt. A tudi jugoslovenska država, osnovana na tem temelju, pomaga, da se to prepričanje razvije in utrdi v najširših narodnih vrstah. Separatisti v Zagrebu in v Ljubljani hočejo s silo prepričati te ljudi, da to ni njihova nacionalna industrija in obrt, marveč da je to za nje tuja industrija drugega naroda. A z zgraditvijo državnih meja hočejo to misel tudi oživitviti. Naj se Bog usmili njih in njihove pametke

DNEVNE VESTI

— Grško odlikovanje. Grški kralj Jurij V. je odlikoval predsednika ljubljanskega veleposlaništva g. Frana Bonaca s Komandirskim redom Feliksa, ravnatelja veleposlaništva g. dr. Milana Dularja z Oficirskim redom Jurija I. in upravnika glavne carinarnice v Ljubljani g. Antona Pirca z Oficirskim redom Feliksa. Čestitamo!

— Diplomirani so bili na pravni fakulteti v Ljubljani gg. Rajko Otrin, Ivko Pustisek in Ljubljane in Zoran Polić, sv. Lenart Slovenske gorice. Čestitamo!

— Prva češkoslovaško-jugoslovaško-bolgarska liga na češkoslovaškem. V Narodnem domu v Olomouci je bil v nedeljo ustanovni občni zbor Češkoslovaško-jugoslovaško-bolgarske lige. Po govoru o pomenu večnega prijateljstva med Jugoslavijo in Bolgarijo, je bil s velikim navdušenjem sprejet predlog naj se imenuje Češkoslovaško-jugoslovaško-bolgarska liga, ki bo delovala za vzajemnost Češkoslovaške z obema bližnjima slovanskima narodoma. To je prva češkoslovaško-jugoslovaško-bolgarska liga na Češkoslovaškem.

— Konferenca vseh gospodarskih zborov. V začetku februarja bo sklicana konferenca zastopnikov vseh gospodarskih zborov z načelniki finančnega ministrstva. Zastopniki zborov bodo na konferenci poročali o pripombah in predlogih zbornice glede davkov, taks, trošarin in samoupravnih terjatev.

KINO

TEL. 2730

SLOGA

Opereta humorja in čarobnega petja

CARDAS

Irene Zilahy, Maks Hansen, Tibor Halmay

MATICA

Slagerfilm!

Največja pomorska pustolovščina!

REVOLTA NA BRODU BOUNTY

Charles Laughton, Clark Gable, Franchot Tone

Radi dolžine tega filma so predstave danes ob 16, 18.30 in 21.15 uri

UNION

Willy Forstova filmska umetnina

BURGHEATER

Werner Krauss, Hortense Raky, Olga Čehova, Willy Eichberger, Hans Moser

Predstave v drugih kinih razne Matice ob 16, 19.15 in 21.15 uri

— Naše klirinške terjatve v Italiji znašajo po zadnjem poročilu Narodne banke 49.000.000 lir. Večina teh terjatev je pa že davno odkupljena od Narodne banke, ki se vedno kupuje lire od gospodarskih šibkejših izvoznikov in sicer po 270 Din za 100 lir, čeprav notira lira v prostem tečaju izpod 250 Din. Za turiste, ki potujejo iz naše države v Italijo, je določenih kot prvi obrok 10.000.000 lir. Lire se prodajajo za naše v Italijo potujoče turiste po 250 Din za 100 lir in od turista se ne more zahtevati več, čeprav se kupujejo lire čisto po 300 do 315 Din. Največ lire se kupuje preko »Putnika«. Vse terjatve naših izvoznikov v Italijo po kliringu znašajo okrog 6.000.000 lir, druge je pa že odkupila Narodna banka.

— Brucov večer slovenskih študentov v Beogradu. Slovenski študentje v Beogradu so priredili v nedeljo brucov večer. Dvorana Češkoslovaškega doma je bila nabito polna gostov.

— I. Jugoslovenska lovška korčena. »Srečni lovec za salonski orkester in godbo na pihala, se dobi potom avtorja Ivana Rozmarna, sodnega nadobitela v pokroju v Ljubljani, Poljanska cesta št. 15-VIII. Paritura za klavir in enoglasno pešje se pa doblja v knjižnici Kleinschmayer-Bamberg v Ljubljani.

— Na Polzevem snega za smuko dovolj. Tudi na Dolenjskem je zapadlo toliko snega, da ga je za smuko dovolj. Nekaj ga je bilo že prej, novega pa je zapadlo okrog 25 cm. Smučarjem ne bo torej treba več hoditi visoko v planine iskat snega, da ga je za smuko dovolj. Nekaj ga žinah in bo za smuko dovolj prilike v neposredni bližini Ljubljane, vsaj dokler ne pritisne jug. Upajmo pa, da nam bo z njim vsaj nekaj časa prizanešeno. Dom na Polzevem je stalno odprt in oskrbovan. V kratkem se prične na Polzevem smuški tečaj.

— Zagrebška univerza potrebuje nujno podpora. V Beograd je odstopal rektor zagrebške univerze dr. Hondi, da izroči po svetnemu ministru obširno spomenico z zahtevami zagrebške univerze. Gre v prvi vrsti za nujno podporo odnošeno za povečanje kreditov. Zagrebška univerza zahteva najmanj 12.531.181 Din več nego znašajo njene krediti.

— Bojniški muslimani na poti v Meko in Medino. V nedeljo je odpotovala iz Sarajeva v Meko in Medino velika skupina muslimanskih romarjev. Njihovo romanje je organizirala sarajevska podružnica Putnik in ravnatelj Ante Roje, ki jih bo spremljal do Sueza. Romanje je trajalo prej šest do osem mesecev, zdaj je pa znatno krajše in traja samo 2 meseca, stroški pa znašajo okrog 20.000 Din.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo nestanovitno, mrzlo vreme s snegom. Včeraj je snežilo v Ljubljani, Mariboru, Zagrebu in Skoplju, deževalo pa v Splitu. Najvišja temperatura je znašala v Splitu 9, v Sarajevu -1, v Skoplju -2, v Ljubljani -4,6, v Zagrebu -5, v Mariboru in Beogradu -7, Davi je kazal barometer v Ljubljani 761,5, temperatura je znašala -8,2.

— Kovanična denarja v Sisku. V vasi Stružec blizu Siska so odkrili orožniški prave kovanične denarja in sicer kar v treh dišah. Denar so ponarejali trije kmetje ta ko spretno, da je težko razločiti ponarejene kovance od pravih.

— V krsti oživela. V Dolu je živela 64-letna berarica Anka otrovica. Oni dan je zbolela in nekaj časa je ležala na postelji navidezno mrtva. Obvestili so občino, ki je odredila, da so položili njeno truplo v krsto. V splošno presenečenje je pa berarica med polaganjem v krsto odprla oči in povedala, da je še živa. Dvigali so jo iz krste, toda se iste gačine je resnično umrla, izmrpana od lakote, mrasa in strahu, ko je opazila, da leži v krsti.

— Kaker v Ameriki. V Somboru so se pojavili tolovaji, ki močno spodbujajo na zloglasne ameriške gangsterje. Bogat kmet Pavel Praner v bližnji vasi Stančič je dobil grozljivo pismo, naj prinese v treh dneh na določen kraj 10.000 Din, sicer bo v 48 urah umorjen on, njegova žena in njegov otrok. Moč ee je tako ustrašil groznje, da je že hotel odnesti denar na določen kraj, pa so se pravdomno posegle vmes oblasti. Izsiljevalca pa še niso usledili.

— Zagonska smrt učiteljev. V mošarsko bolnico so pripeljali v nedeljo strokovno učiteljico Lidijo Petrovič. Imela je prebilo lobanjo in druge težke poškodbe po telesu. Umrla je, ne da bi se bila zavedla. Sofer in spremljevalec, ki sta jo pripeljali v bolnico sta izjavila, da gre za nesrečo in da je Petrovičeva padla iz avtomobila. Zdravniki ki so jo pregledali, pa tega ne verjamejo. Sumljivo je namreč, da je imela učiteljica raztrgane nogavice in bluzo. Najbrž gre za zločin.

Iz Ljubljane

— Iz Svetosavske proslava. Jutri bo vsakoletna proslava sv. Save. Sv. liturgija bo ob 9. dopoldne v novi pravoslavni cerkvi sv. Cirila in Metoda. Šolska svetosavska proslava bo ob 10. v dvorani ljubljanskega Sokola na Bleiweisovi cesti (Narodni dom). Na sporedu so izbrane deklaracije ki jih bodo izvajali otroci osnovnih in dijakih srednjih šol. O sv. Savi bo govoril ljubljanski prota g. Budimir Gjorgje. Razen tega nastopi mešani zbor državne učiteljske šole pod vodstvom g. prof. Ivana Repovša. Na to priljubljeno mladinsko proslavo opozarjamo starše in prijatelje mladine. Vstop je prost.

— Iz S svetosavsko nagrado nagrajeni študenti. Jutri ob 11. bodo na rektoratu naše univerze objavljena imena slusateljev, ki so bili odlikovani v študijskem letu 1936-37 s svetosavsko nagrado Nj. Vel. kralja.

— Iz Rezervne oficirje opozarjamo, da se zglase v društveni pisarni podpisane pogodbe v Kazini. II. nadstropje med uradnimi urami danes ali v petek od pol 18. do pol 19., ako si žele nabaviti železniško legitimacijo. Od 1. februarja dalje se bodo zbrane prijave za železniške legitimacije oddajale Vojnemu okrogu mesečno samo enkrat in sicer koncem vsakega meseca. V interesu vsakega je, da legitimacijo naroči pravčasno in ne šele v zadnjem trenutku. — Uduženje rezervnih oficirjev v Ljubljani.

— Iz Pri dnevnih blagajni v operi so interesentom še vedno na razpolago bloki za 20 odstoten popust za operne in dramske predstave v Narodnem gledališču. Blok obsega 20 kuponov in stane 100 Din. Pri nakupu vstopnice za katerekoli predstavo, razen premiero, se odračuna od cene vstopnice 20 odstoten popust in 5 Din, ki jih je lastnik bloka že plačal pri nakupu bloka. Gledališka uprava opozarja vse na to ugodnost, saj plača lastnik bloka na pr. pri nakupu vstopnice za kako predstavo po znanih cenah samo še 4.75 Din za sedež zadnjih vrst parterja v drami, v operi pa 11 Din, zato je ta blokovi sistem jako ugoden zlasti za nedeljske gledališke posetnike.

— Iz »Noč ima svojo moč« je znan pregovor. Kakšno moč pa ima »žarobna mesečna noč« bodo lahko spoznali le oni, ki bodo prišli na pustno soboto na Tabor, kjer se že sedaj pripravlja velika maskarada. V »žaru mesečne noči« kakor se glasi deviza letošnjega rajanja mask in tudi civilistov, bodo doživeli vsi, ki pridejo na pustno soboto na Tabor vsaj nekaj uric resnične zabave in sprostitve od dnevnih skrbi. Pustite te zunaj, sami pa pridite gotovo na Tabor občudovat luno in zvezdice in cela ozvezdja. Samo pridite, pa boste videli več kot moremo tu napisati. Torej: Pustna sobota — Tabor.

— Pogreb tragičnega premirnega elektro-monterja Rudolfa Galeta bo danes popoldne ob 16. izpred mirušnice pri Sv. Kristofu na pokopališču k Sv. Križu. Nakladno poročajo, da pokojni ni bil sprt s svojo soprogo in tudi ni imel nikakega razmerja z drugo žensko. Za samomor se je odločil Galet najbrže v duševni zmedenosti, ki jo je povzročil alkohol.

— Iz Štivalni in prikojevalni tečaj. Nabavljalne zadruge uslužbencev državnih železnic (dnevni in večerni) prone zopet s 1. februarjem t. l. Ukovina je minimalna. Prijava sprejema vodstvo gospodarskih tečajev v pisarni Železniškega menze, Pražakova ulica 19 v Ljubljani dnevno od 10 ure do 16. ure. Tam se dobe tudi tozadevne informacije.

— Iz XIII. poljudno znanstveno predavanje Prirodoslovnega društva. Dr. Robert Neubauer, primarji zdravilišča na Golniku bo predaval o veledeljih medicine. Predavanje bo v torek 26. t. m. ob 20. v dvorani Delavske zbornice. Vstopnina 6. 4 in 2 Din.

— Iz Sokolsko društvo Ljubljana — Šolska priredi 1. februarja 1937 v Sokolskem domu v Šiški veliko maskarado. Za prijetno zabavo bo vsestransko poskrbljeno. Kdor se hoče dobro, poceni in res domače zabavati, ta bo posetil sokolsko maskarado v Šiški.

— Iz Društvo upokoj. učiteljskega poklica. Učiteljskemu domu 100 Din v spomin pokojnega društvenega predsednika Frana Gabraka.

— Iz Poškodovanci v bolnici. Posestnik Ljotze Lovšin, doma iz Brezji pri Ribnici, je včeraj v gozdu podiral drevesa. Med delom pa mu je nenikar spodrsljavo sekira in se je močno vsekala v desno roko. Poljskega dminarja Andreja Resenška so smotili napadli neznanca na cesti pri škof-

ljoti. Eden ga je zabodel s nožem v hrbet in mu pretrgal tudi desni srčev nabratnega napadalen je postal včeraj tudi 30letni kmetič fant Miha Kinko iz Dobove pri St. Jurju pod Kumom. Nemanec ga je obstrlel iz zasede in mu poškodoval levo roko. Posestnikov sin iz Dragomera pa je bil sam tako naroden, da si je prisadeljatelj poškodbo. Igral se je s flobertovko, ki se mu je sprostila. Ranil si je kost na levi nogi. Vsi poškodovanci se zdravijo v bolnici v Ljubljani.

— Iz Kokotje kraje. Na periferiji so v lovi v kokotjake skoraj na dnevnom redu. Prijatelji kokotje pečenke so pridno na delu zlasti v Dravijah ni na Viču ter Štepanji vasi. Policija je pred dnevi prejela družbo brezposelnih, ki se je zdrževala v neki baraki za mestom. Pri preiskavi barake so našli varnostni organi še dve celi zaklani kokoti, dokim so aretanci priznali, da so jih pojedli že nad 10. Tatvine kokoti pa tudi po aretaciji te družbe niso pojevale in je zdaj policija na sledi spet drugim tatovom, ki se udeležujejo zlasti v Šiški.

Iz Trbovelj

— Nedelja je bila pustna in dolgočasnna. Ves dan je po malom snežilo, ni pa padlo niti toliko snega, da bi bila odstranjena nevarnost poledice, ki je bila v nedeljo posebno velika. Tudi v planinah ni zapadlo mnogo snega, čeravno je tudi danes snežilo. Dokler bo trajal sedanjí mraz, ni pričakovati, da bi dobili več snega. Vendar je pa padlo zadnje dni poleg dežja toliko snega, da si je mogla naša mladina ustvariti na cesti v tako zvani Urhovčevi loki izvrstno sankališče, kakršnega ni bilo niti v zimah, ko je zapadlo pol metra snega. Pa recite, če naša mladina nima sreče, Seveda pa mladina ne uporablja le sankališča v Urhovčevi loki, marveč tudi druga pota, ki jih je izgladila v največji nevolji starejših ljudi. Radi tega misli občina tudi letos preprečiti sankanje in drsanje na vseh javnih cestah, potih in stezah, da bi tako preprečila nesreče in preskrbela za varnost ljudi.

— Sporazumna lista za volitve obratnih nameštenskih zaupnikov. Ker je včeraj potekel rok za vlaganje kandidatih list za volitve obratnih nameštenskih zaupnikov, a ni bila poleg sporazumne liste nameštencev vložena nobena druga lista, je smatrati, da bodo volitve odpadle in da bo ostalo pri sporazumu ki je bil sklenjen lansko leto ob priliki nameštenskih zaupniških volitev. Po tem sporazumu je določeno število zaupnikov razdeljeno po številu članstva ki ga ima vsaka stanovska skupina nameštencev. Potemtakem torej v nedeljo volitev nameštenskih obratnih zaupnikov ne bo in bo med skupinami in volilnimi odborom podpisani le zapisnik o izvršenemu volilnem aktu.

Iz Ptuj

— Pri podiranju dreves se je ponesrečil. Kočar Jozef Žuran iz Male Varnice v Halozah je bil te dni zaposlen s svojo ženo pri podiranju dreves v gozdu. Nema doma se je zrušilo na njegovo veliko drevo, kateremu se ni mogel pravčasno izogniti. Zadelo bi je težke notranje poškodbe, obenem pa mu je tudi zlomilo levo nogo.

— Mraz je pritisnil. Že tri dni sneži tako, da je zapadlo že precej snega. Smučarji so se tega zelo razveselili in jih kar mgolji po bližnjih bregovih. Pa tudi drsalcem je letos izredno veliko, ki prav pridno obiskujejo zamrznjeni ribnik v Ljudskem vrtu. Mraz pa je sedaj tudi pošteno pritisnil. Vidimo pa, da hišni lastniki zelo slabo čistijo hodnike, na katerih je obilo ledu. Tudi posipanje soli ni zadovoljivo. Tudi mestna občina za posipanje ni dovolj poskrbela. Na keju v parku je celo drsališče, namesto šetališča. Pa tudi pred mestnim gledališčem bi se morale malo več sipati. Peska je dovolj na razpolago, treba ga je samo navoziti.

— Občinske zadeve. V četrtek se je v tem letu vršila prva javna občinska seja, na kateri je župan g. dr. Remec poročal o prevzemu poslov občin Grajene in Rogoznice, ki sta se priključili mestu. Glede razdelitve premoženja pa s prizidatimi občinami ni mogel doseči sporazuma; zato je bila imenovana komisija, v katero je za-

mestno občino imenovan magistralni ravnatelj g. Zavadal. Iz poročila upravnega odbora sledi, da je mestna občina izročila poštni upravi brezplačno avtobus znamke »Tatrac«, ki bo obratoval na progi Ptuj—Bori—Sv. Barbara—Leskovec—Sv. Vid—Ptuj, pod pogojem, če se obratovanje opusti, da pripade avtobus zopet mestni občini. Avtobus je sedaj v generalni reparaturi v Ljubljani. V gradbeni odsek so bili imenovani predsednik dr. Remec, mestni fizik dr. Brumen, upravitelj Horvat in za cestni odbor inž. Lah. Restavratiju Jožefu Pavšerju je bila priznana krajevna potreba. Najemna pogodba z orožniško po-

stajo na Bregu se podaljša za eno leto. Na Bregu bodo začasno opravljali policijsko službo orožniki, če pa bi se ta postaja premestila, se bo stalez mestne policije po višal. Za javno kuhinjo za brezposelne, ki je sedaj na grajsčini Herberstein so bili adaptirani prostori v starem strelisku pri Mladiki, za kar je bil odobren znesek Din 1000.—. Istotako je bila odobrena podpora Din 3000.— za mlečno kuhinjo za šolske otroke. Sklenilo se je tudi brezposel ne vsaj nekoliko zaposliti, da se bodo uredile ceste od priključenih občin, v kolikor bodo razpoložljivi krediti.

Sokolsko

Občni zbor poljčanskega Sokola

V nedeljo se je vršil v društvenem lokalu občni zbor poljčanskega Sokola ob lepi udeležbi in velikem zanimanju članstva. Iz vestno sestavljenih poročil je razvidno, da je društvo vsestransko delovalo ter je v marsičem zaznamenovati napredek. Po prodaji društvene dvorane je delo zastalo, zato se je odbor predvsem trudil, da bi dosegel za izgubo dvorane nadomestilo, kar mu za enkrat še ni uspelo. Toda kljub tej izgubi je društvo še izvedlo okolišni nastop. Da se zranjšajo stroški, je bil stavljen predlog, da se društvo preosnuje v četo.

Po odhodu društvenega staroste br. Lipovška, ki je odšel v Ljubljano, je volil društvo podstarosta. Odbor je imel 11 rednih sej. Statistika telovadbe posameznih oddelkov izkazuje: skupno število vpisanih telovadcev znaša 534, telovadilo jih je sku kaj 202, skupni obisk 2031, povprečno 7 na uro. Telovadnih ur je bilo 305, povprečno 67 na mesec. Društvo je sodelovalo pri raznih tekmah, se je udeležilo nastopov ter je imelo prednjačiji tečaj. Tehnični odbor je imel redne mesečne seje ter je odposlal in sprejel 143 dopisov. Brat načelnik je podal tudi načrt bodočega dela. Ni manj vestna niso bila ostala poročila, tako načelnice, prosvetarja, blagajnika, statističarja itd. Naj omenimo še vzgledno delovanje knjižničarke: knjižnica izkazuje 695 knjig. Med 57 čitateljev jih je bilo izposojenih 1468.

V odbor so bili izvoljeni bratje in sestre: Kovič Ivan, star., Heric Franc, podst., Podgoršek Fr. nač., Požeg Anton, podnač., Gašparič Polidka načelnica, Mulej Alma, podnač., Štefančič Andrej, prosvetar, Detiček Franc, tajnik, Prištoknik Pavle, blagajnik, dr. Hronovski Artur, društveni zdravnik, Perdič Pavla, statističarka ter Knez Ivan, gospodar. Ostali odbor tvorijo: Serbec, Mesarič, Bregar, Vodenik Milan, Regoršek Adolfin, Krašovic Anica ter Mahorič Franc, Zdravo.

Uspešno delo Sokola na Jesenicah

V sredo zvečer se je zbrala velika sokolska družina v svojem domu, da bi se poročila članov uprave o poslovanju društva v minulem letu. Starešina brat dr. Obensel je najprej naslovil pozdrav starešini SKJ in Nj. Vel. kralju Petru II. in se spominjal umrlih — sestre Almine dr. Kogejve, bratov Franca Mušiča, Ante Stokarja in Ivana Segra. V daljšem poročilu je omenjal delo v savezu, župni in društveni in pozival članstvo k pospešenemu delu v korist društva.

Tajnik brat Stebih je poročal, da je imela uprava 6 rednih in 2 slavnostni seji, izvršni odbor po 51 seji. Dostlo je 357, odposlanih je bilo 349 dopisov.

Podnačelnik brat Sušnik Matija je poročal, da se je poleg telovadbe gojilo smučanje, umetno drsanje, lahka atletika, odbojka in namizni tenis. V 479 urah je telovadilo 14.077 letovadcev, nagovorov pred vrstami je bilo 144 pred 4232 poslušatel. Društvo se je udeležilo župnega zleta v Skofji Loki, okrožnega v Mojstrani doma pa je priredilo 6 notranjih javnih nastopov

in akademij. Društveni načelnik br. Janez Prištok se je udeležil berlinske olimpijade v jugoslovenski sokolski olimpijski vrsti. Pri tekmah na Češkoslovaškem so člani bratje Urbas Slavko, Linchenberger Adolf in Zupan Ivan dosegli prva mesta. Pri tekmah SKJ na Pohorju pa Levstik Ljotze v smuku 2. mesto, sestra Pohar Vida pa med naraščajnicami 8. mesto. Zupnih tekem v Kranju se je udeležilo 47 tekmovalcev in tekmovalk, tekem na pokrajinskem zletu v Subotici po en naraščajnik in 5 naraščajnic, ki so dosegle odlična mesta.

Prosvetar, brat Klavora je poročal, da je bilo minulo leto 21 predavanj, 21 gledaliških predstav, godba na pihala pa je sodelovala pri 30 nastopih. Deluje tudi študijski salonski orkester, mladinski orkester, dva mladinska pevska zbora in štanski pevski zbor.

Gospodar, br. Srečko Čop je grajal članstvo in tudi mladinske oddelke, da premalo pazijo na snaznost in na inventar, matrikarnica sestra Korošičeva pa je povedala, da društvo šteje 255 članov, 91 članice, 50 moškega in 35 ženskega naraščaja.

Ogromno delo odseva iz blagajniškega poročila. Blagajnik brat Pohar je poročal, da je imelo društvo preko 500.000 Din denarja prometa. Revizor br. inž. Bartelj Dimitrij pa je poročal, da so revizorji našli vse poslovanje v vzornem redu in je predlagal upravi razpisnico, blagajniku pa še posebej pohvalo, kar je bilo soglasno sprejeto. Za starostvo je bil ponovno izvoljen brat dr. Obensel, za podstarostni pa brat dr. Ernest Rekar in Zupan Valentin, za načelnika Janez Prištok, za podnačelnika Gorup Tona in Noč Franc, za načelnico sestra Borilček Vilja, za podnačelnico Lajpajne Slavica in Prištok Zora, za prosvetarja br. Klavora Franjo ter 19 članov uprave, namestnikov in revizorjev v častno razodbišče pa bratje dr. Frančišek Korož, dr. Vovk Janko in Sušnik Matija, kot namestnik br. Božič Jože.

Iz škofje Loke

— Nesreče in nezgode. Hlapec posestnika Janeza Jugovica s Trate je nakladal oni dan dopoldne v Heinricharjevih gramozni jami pesek. Pri tem pa se mu je primerila huda nesreča. Zmrzla plast gramozu mu je padla na nogo in mu je zlomila. Ponesrečenca so poslali v ljubljansko bolnico. Zontar Franc, tesar s Trate, je hotel v Ljubljano. Na poledenskih tleh mu je na kolesu spodrslilo in padel je tako nesrečno da si je zlomil nogo. Štirerjevi otroci Ivan, Ljudmila in Antonija, vsi iz Binkija, so se sankal ob Šelšičel. Pri tem je vrglo otročad na vodni prod tako, da so se vsi trije prav pošteno potolkli, zlasti Ivan, ki bi bil skoraj ob oko. Zdravniško pomoč jim je nudil dr. Hubad. Kaj nerodno nezgodo je doživel posestnik Puncar od Sv. Duha. Na Plevni je pribrzel žirovski avto. Puncar, ki je opazil avto v zadnjem hipu, je imel še toliko časa, da je vrgel proč kolo, nato pa se je oprjel blatnika pri avtu in se — rešil! Seveda se je medtem tudi avto že ustavil. Neki možki v Novem predmestju je ravnal neprevidno z naboj in že je bila nesreča tu. Naboj je eksplodiral in mu razstrgal prste na eni roki, drugo pa poškodoval.

MALI OGLASI

Beseda 50 para, davek Din 3.—, beseda 1 Din, davek 3 Din prekladi

Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

RAZNO

Beseda 50 par, davek 3 Din

Najmanjši znesek 8 Din

KLISEJE

NA VSA ZIMSKA oblačila dajemo 15 do 20% popusta.

Prester, Sv. Petra c. 14. 6-R

KLISEJE

NA VSA ZIMSKA oblačila dajemo 15 do 20% popusta.

Prester, Sv. Petra c. 14. 6-R

GLASBA

Beseda 50 par, davek 3 Din

Najmanjši znesek 8 Din

GLASBA

Beseda 50 par, davek 3 Din

Najmanjši znesek 8 Din

SLUŽBE

Beseda 50 par, davek 3 Din

Najmanjši znesek 8 Din

PRODAJALKA

z večletno prakso, zmorna slov. nemškega jezika in pisarniškega dela, išče službo v trgovini ali pisarni. Gre tudi za blagajničarko. Nastojakho takoj ali kasneje, Ponižna na upravo Slov. Naroda pod »Zanesljiva moč«.

PRODAM

KOLOBARJE, in TRBOVELJSKI BREZ PRAHU NUDI

L. POGACNIK

Bohoričeva 5 — Telefon 26—59

SMUCI IN SANKE

po srednje nizkih cenah dobite pri izdelovalcu Mateju Pavlarju Trbovska ul. 25. Telefon 04-10.

Makulturni papir

proda

uprava „Slovenskega Naroda“

Ljubljana, Knafljeva ulica štev. 5

Narodna tiskarna

LJUBLJANA

KNAFLJEVA

5

IZVRŠUJE VSA TISKARSKA DELA TER SE PRIPOROČA

LA CENU NAROČUR

Predpustna operetna novost

„Navihanka“ v prav lepi opremi je dosegla izredno močan uspeh

Ljubljana, 26. januarja. V predpustnem času bi bilo seveda popolnoma nesodobno, ako bi ustrezali zahtevam duha in srca, zakaj v tej dobi po diktatu koledarja ne smejo človeštvu ukazovati možgani in srčno mišičevje, temveč se mora vse klanjati zahtevam želodca in trebušne prepone. S tega aktualnega vidika je naša najnovejša opereta „Navihanka“ skrajno sodobna. Izvrstno ščegeta trebušne prepone, odlično pospešuje prebavo in nudi očem in ušesom tri ure dolg, v resnici razkošen banket. Dobili smo pristno predpustno operetno novost

nacionalnega značaja ter je le par slagerjev in pesmi songov zajetih, toda namenoma primerno prirejenih po češkoslovski folklori. Kakor film se razvija dejanje v kratkih, fragmentarnih slikah v vedno novem kulisu, tako da hodi opereta čisto revijalno, očem in ušesom vedno nove situacije, včasih le z baletom, včasih le s par solisti označeno pot. Vse skupaj ima namen zabavati, razveseljati, zbujati smeh, presenečenje in navdušenje z burkami, groteskami, toaletami, baletnimi nastopi, lepimi dekoracijami in prijetno, uho božajočo, lahko melodično glasbo ter naposled celo z nekaterimi udarnimi, lahko spominu se utiskajočimi popevkami. N. pr. tisto o kanarčkih, ki se pariti nočejo in ne, pa ne, pa ne sem slišal že na cesti domov gredoč s predstave.

Tako ne dvomim, da se bo „Navihanka“ naglo prišla tudi naše publike in da je naša publika dolgo ne izpusti iz svoje simpatije. Obeta se torej nešteto repriz in, toplo želimo, čim največ razprodanih hiš. Premiera in prva repriza sta že bili nabit polni in sta prinesli ne le solistom, temveč tudi baletu aplavza in cvetja „nič koliko...“

Naslovna vloga je kakor nalašč napisana za go. M. Brumen-Lubejevo, ki je igrala in pela poredno milijonarsko hčerko Sally, navidezno majceno, navno dekletce, a prebrisano špekulantko na milijonarjevega nečaka Freda. Kot otrok izgleda odlično in igra prepričljivo, razvija pristno komiko ter je imela popoln uspeh.

Ga Nablocka je vsa damska kot milijonarka Eunika, elegantna in fina, „hudičeva čedna“ in še dolgo ne samo „hudičeva“, kar trdi njen mož Webster, ki ga izvrstno igra Drago Zupan. Vse priznanje igri in plesu ge. Poličeve, ki ima njuno hčerko Bessi. P. Golovin igra njenega snubca, italijansk. grofa Morettija s komično grandeco, nekakega madžarskega podeželskega plemiča. Zelo je ugajal elegantni, noblesno nastopajoči Andy Drole, v resnici mladi lord, ki ga podaja Peček z vsem okusom. Marka zase je Jeanjou, bivši filmski igralec, ki ga z učinkovito komiko posebejla velesposobni B. Sancin. Težko, jecljajočo vlogo podaja tako, da vzlic mučnosti te napake, nikoli ne žali, temveč veselo in resnično zabava. Njegovo uspešno učiteljico v pravilnem govorjenju igra prav dobro zmerom uporabna in zunanje ugodna S. Japljiva. V hvaležni epizodi policijskega inspektorja nastopa efektno Daneš, a teniščarjonom Fred je na odru vedno bolj domač, v plesu dovolj spreten J. Gorski, ki mu je treba le še več pevske šole za njegov nežni organ.

Novi dirigent Zebre se je držal izvrstno, žel po predigri aplavz v pozdrav in vodil vso predstavo v pravilnem temperamentnem tempu, ki si ga želimo vztrajno pri vseh operetah.

Fr. G.

naslednji: 1. Pribošek (Ilirija) 210,8 točk (51,5 m, 52,5 m, 52,5 m), 2. Klačnik Karel (Ljubljana) 210,5 (51,5 m, 53,5, 52,5 m), 3. Bevc (Ljubljana) 203,8 (48, 51, 50,5). Novšaček je dvakrat skočil po 54,5 m, enkrat pa celo 55 m, vendar s padcem. Po končanem tekmovalstvu so nekateri skakalci izven konkurence in dosegli prav lepe rezultate. Tako je Novšaček dosegel preko 60, Pribošek 58, Zupan pa 57 m. V kombinaciji so se plasirali 1. Klačnik Gregor (Dovje-Mojstrana) 383,2, 2. Šramel (Ljubljana) 379,4 točk.

Na podlagi teh izidov je JZSS določil reprezentanco, ki nas bo zastopala na slovenskem prvenstvu v Banjski Bystrici na Češkoslovaškem od 31. januarja do 8. februarja. Reprezentanca je z izjemo kombinacije zelo dobra in so n. j.: Smolec in Zemva od Bratstva, Knap, Mrak in Pribošek od Ilirije. Klačnik Gregor, Klačnik Gregor in Jakopič Albin od Dovja-Mojstrane, Klačnik Karel, Jakopič Avgust in Šramel od Ljubljane ter Novšaček od Bohinja.

V Garmisch-Partenkirchenu se je v soboto pričel prvi mednarodni zimsko-sportni teden, na katerem sodelujejo tudi naši tekmovalci v alpski kombinaciji. V amuku se je od moških plasiral edino Heim, ki je med 75 tekmovalcev dosegel 29. mesto. Nje-

gova sestra Erika je bila med 15 sodelujočimi damami na 10. mestu. Največja borba je bila med Nemci in Avstrijci. Rezultati so bili odlični, saj ni nič manj kakor 5 tekmovalcev zboljšalo rekord olimpijskega zmagovalca Birgerja Ruuda — tekmovalo se je namreč na olimpijski progi. Zmagal je Nemec Wörndle pred svojim rojakom H. Lantschnerjem. Avstrijcem Walchom in Nemci Cranzom, Kremserjem in Pfnürom. V slalomu so Avstrijci napeli vse silo, da bi nadoknadili naskok Nemcev. In res so dokazali, da so v tej panogi boljši. So pa stali vse na eno kocko in so zato svoje izgledne poslabšali zaradi padcev. Tako sta Avstrijca Seelos Ivan (brat znanega prvaka in neprekošnjivega mojstra v tej stroki Antona) in Schwabl padla tik pred ciljem. Kneissl pa se je že sredi proge težje poškodoval. V slalomu je zmagal Avstrijec Walch, ki je tako pri prvem kakor tudi pri drugem poizkusu dosegel najboljši čas dneva. Sledili so mu Nemec Wörndle, Avstrijec Seelos in Nemci Pfnür, Cranz in Kremser. V kombinaciji je zmagal Wörndle pred Walchom in Cranzem.

Pri damah je v amuku in slalomu in seveda tudi v kombinaciji zmagala olimpijska zmagovalka Christl Cranz pred svojo rojakinjo Graseggerjevo.

Tragedija madžarskega profesorja

Ves prosti čas je preživel slavn kirurg dr. Aranyi v sobi pri mumiji svojega sina edinca

Pristojne oblasti v Budimpešti so nedavno uredile koldjivo vprašanje, v kateri muzej naj bi spravili mumijo pred 80 leti umrlega šestletnega Petra Oranyia. Zgodovina te mumije je zelo zanimiva. Oče malega Petra, sloveči kirurg dr. Ludvik Aranyi, je bil profesor na medicinski fakulteti v Budimpešti. Poleg svojega zdravniškega poklica je bil navdušen slikar in govoril je tudi večino evropskih jezikov.

V zrelih letih se je oženil z dražestno mladenko iz visoke madžarske družbe. Njun zakon je bil miren in srečen. V tretjem letu se je rodil profesorju sin, toda mlada mati je pilača rojstvo prvega otroka z življenjem. Po smrti ljubljene žene je prenesel profesor vso svojo ljubezen na sina, ki ga je naravnost obojeval. Skrbel je zanj vzorno in mu nudil vse, kar more nuditi ljubeči oče v urejenih gmotnih razmerah svojemu sinu edincu. Otroci je bil zdrav in vesel. Ko mu je bilo šest let, mu je vzel oče vzgojitelja, toda kmalu si je premislil in ga vpisal v šolo. Neprestano ga je mučila zla slutnja, da bo sina izgubil.

Nekoga večera je sedel pri sinovi postelji in ugotovil je, da trese otroka mrzlica. Takoj je poklical najboljšega zdravnika in tudi sam se ni ganil od bolnega sinčka, borec se obupno z neznanjo boleznijo. Dan za dnem so se posvetovali najboljši zdravniki o otrokovi bolezni, toda čez nekaj dni je deček kljub vsji zdravniški negi in vsem naporom medicine umrl. Ves skrušeni oče se je zaklenil z mrtvim sinčkom v sobo in nikogar ni pustil k sebi. Morali so razbiti vrata in siloma položiti truplo v krsto. Odnegli so jo v kapelico na pokopališču.

ki jo je profesor zaklenil, vzel ključ in šel na magistrat prosit, da bi mu dovolili vzeti krsto s sinčkovim truplom na dom. Zupan se je pa skliceval na določbo zakona in na vse načine je prigovarjal profesorju, naj vendar izroči zemlji, kar je njegova. Videč, da si zama priprave, se je pa dal zupan omečitvi profesorjevemu prošnji in sklical je bil občinski svet. Sklenjeno je bilo, izročiti profesorju mrtvega sinčka pod pogojem, da bo njegovo trupelce dobro nabalzamirano in ohranjeno.

Prof. Aranyi se je takoj lotil dela. Njegovi asistenti so odpravili po svetu študijske najmoderneje metode balzamiranja, profesor sam je pa napravil prvo operacijo na sinčkovem truplu, da bi ne začelo razpadati. Po povratku asistentov so trupelce temeljito balzamirali. Uspeh skupnih naporov je bil presenetljiv. Deček je sedel v naslanjaču, zlati kodri so mu krasili glavo, smehljaj mu je igral na ustih in oči je imel zaprte, kakor da mirno spi. Mumijo so spravili v stekleno vitrino in profesor jo je postavil v svojo sobo, kjer je preživel ves svoj prosti čas. Po njegovi smrti so pa odnesli sorodniki mumijo na podstrešje, kjer je ostala do prihoda novega lastnika hiše. Le-ta je dal mumijo takoj prepeljati v pristojni urad, ki je sklenil spraviti jo v anatomski muzej. Mumija je tako dobro ohranjena, da bi človek mislil, da ima pred seboj živega otroka. Prebivalstvo Budimpešte se zelo zanima za mumijo v muzeju, saj je živa priča globoke očetove ljubezni do sina edinca, ki mu ga je kruta usoda tako zgodaj iztrgala.

12 važnih izumov

Ob koncu lanskega leta je minilo sto let, odkar je bil v Ameriki ustanovljen patentni urad. Poprej je priznaval in razlašal patente po ustavi kongres. Ko je pa z razvojem tehnike in prirodoslovnih ved število izumov naraščalo, je imel kongres z njimi preveč dela in zato je prenesel svoje pravomočje na novo ustanovljeni patentni urad. Za stoletnico so zbrali Američani iz ogromnega števila izumov, ki so sli skozi patentni urad v 100 letih 12 po njihovem mnenju najpomembnejših in človeštvu najbolj koristnih.

H tem prištevajo Američani telefon, ki ga je izumil Aleksander Graham Bell (1847—1922); električni telegraf, Samuel Finley Morse (1791—1872); električno luč kinematograf in gramofon Thomas Alva Edison (1847—1931); praktično uporabljiv parnik, Robert Fulton (1765—1815); letalo, Wilbur Whirigt (1867—1912); zračno zavoro za vlak, George Westinghouse (1846—1916); linotip za tisk, Ottomar Mergenthaler (1854—1899); šivalni stroj Elias Howe (1819—1867); stroj za čiščenje bombaževine, Eli Whitney (1765—1825); vulkanizacijo gume, Charles Good-year (1800—1860); žetveni stroj, Cyrus

Mc Cormick (1809—1884) in ceneno pridobivanje aluminija, Charles Martin Hall (1863—1914). Seznam najvažnejših izumov bi bil v Evropi nekoliko drugačen. Ameriški seznam pa lepo kaže, kaj je privedlo Ameriko do velikih uspehov mehaničnega napredka. Američani so praktični ljudje in to se pozna tudi njihovemu seznamu najvažnejših izumov.

Pasja inteligenca

V Londonu imajo posebno dobrodelno društvo, ki preskrbuje slepcem pse kot vodnike. Oni dan je pokazalo društvo članom parlamenta na dvorišču poskus, kako lahko dresiran pes nadomesti slepecu človeškega vodnika. Poskus so delali z mladim alaskim psom Bello, kateremu so dodelili vojnega slepca Alfreda Morgana iz Liverpoola. Slepec je držal v roki jermen in tako sta šla s psom naprej okrog dvorišča, potem pa na ulico. Pred stopniščem bližnje hiše se je pes za hip ustavil, da bi slepca opozoril, da pride nekaj posebnega, namreč stopnišče, potem pa je šel pred njim previdno po stopnicah in ga vodil varno po hodniku, polnem ljudi. Spretno se je izogibal skupinam ljudi, kandelabrom in drugim oviram, dokler ni prišel na konec hodnika, koder naj bi vodila cesta na drugo stran ulice.

V tistem hipu so se gledalci ustrašili, misleč, da bo pes vodil slepca po sredi ulice, kjer je bilo polno avtomobilov in drugih vozil. Toda pes je sedel in skušal opozoriti slepca na nevarnost. Šele, ko je opazil, da je cesta pred njim prazna in da so se vsa vozila ustavila, je varno odvedel slepca na drugo stran. Tu se je zopet lepo pokazala pasja inteligenca. Znani so tudi drugi primeri, da znajo psi varno voditi slepce, seveda če so dresirani.

Starosta dr. Bukovsky prihaja

Ljubljana, 26. januarja.

Poročali smo že, da je bilo potovanje dr. Bukovskega po Jugoslaviji odloženo zaradi njegove bolezni. Včeraj je pa predsednik Zveze slovenskega sokolstva in predsednik X. vsesokolskega zleta krenil na pot s poslovdjo Zveze slovenskega sokolstva in X. vsesokolskega zleta E. Köppelom. Bukovskega je povabil v Jugoslavijo SSKJ. Potovanje je organizirano tako, da bo predstavitelj slovenskega sokolstva obiskal vsa večja središča jugoslovanskega naroda in sokolskega življenja. Ustavi se bo v Beogradu, Novem Sadu, Sarajevu, Mostarju, Dubrovniku, Splitu, Zagrebu, Ljubljani in Mariboru. V vseh mestih razen Dubrovniške in Maribora, bo predaval. Samo po sebi se razume, da bo gost obiskal tudi Oplesnec. V Mostarju se bo pa udeležil slovenske posvetitve velikega vodjaka, ki ga je zgradila ČOS na svoje stroške in ki bo nosil imena čeških narodnih velikanov.

Upravnik carinarnice odlikovan

Ljubljana, 26. januarja. Na drugem mestu poročamo o visokem grškem odlikovanju v. d. upravnika glavne carinarnice v Ljubljani g. Antona Pire. Odlikovanje je služil pred vojno v Sarajevu in na srbsko-črnogorski meji, med vojno je pa moral obleči vojaško suknjo in usoda ga je vodila po vseh bojiščih. Po vojni je bil že leta 1919 upravnik carinarnice v Murskem Središču, po okupaciji Prekmurja pa v Dolnji Lendavi in pozneje v Murski Soboti. Iz Slovenije je prišel kot upravnik carinarnice v Subotico, potem v Novi Sad in na Sušak, od leta 1930 je pa v Ljubljani, kjer je prevzel vodstvo carinarnice po bivšem upravniku g. Miljuškoviću in jo vodi v splošno zadovoljstvo svojih podrejenih in naših gospodarskih krogov.

G. Anton Pire pa ni samo priznan strokovnjak za carinske zadeve, temveč se mogoče udeležuje tudi v publicistični, zlasti na polju narodnega gospodarstva. Njegov član, ki kaže široko obzorje in jasen pogled v obravnavana vprašanja.

Mnogo prijateljev in znancev ima upravnik naše carinarnice v Ljubljani in vsi mu bodo poleg njegovih podrejenih uradnikov in uslužbencev k odlikovanju prijazno čestitali. Čestitamo mu tudi mi!

Kratek sportni pregled

Izbirne tekme za sestavo naše reprezentance — Naši v Ga—Pa

Ljubljana, 26. januarja. Zaradi preloženega državnega prvenstva v klasični kombinaciji v Mariboru, ki naj bi onemeli služilo za izbirno tekmo za sestavo naše državne reprezentance, je moral JZSS iskati drug izhod. Za soboto in nedeljo je razpisal izbirne tekme v Planici, na katerih je nastopilo vse, kar nekaj pomeni v našem smučarskem sportu. Med manjkajočimi je bil naš prvak Smolec, ki mu je JZSS dovolil ostati na Pokljuki, da mu ne bi bilo treba prekiniti treninga, tekmovalca se pa tudi ni mogel udeležiti zaradi poškodbe Tone Dečman, prvak v kombinaciji.

Prvi dan je bil tek na 18 in na 40 km. Kratka proga je merila prav za prav nad 20 km. Na tudi dolga je bila za kilometer daljša. Na obeh je zmagal član Ilirije Leon Knap, ki je trenutno v izredni formi. Na 18 km je dosegel čas 1:28:49, vendar je tudi drugoplasirani Lojze Klančnik iz Mojstrane imel isti rezultat. Tretje mesto je zasedel z 1:36:32, torej razliko 8 minut.

Jakopič Avgust od Ljubljane, četrto pa z 1:37:06 nova zvezda Mrak Franc od Ilirije. Na 40 km sta nastopila le 2 tekmovalca. Zmagal je Knap v času 3:02:38 pred Mrakom, ki je zaostal za 13 minut. Tekmovalanje je pokazalo, da v tej panogi prednjačijo gorenski domačini, ki jim Ljubljancani niso kos.

V nedeljo so bili skoki, ki so pokazali prve uspehe planiske skakalne šole. Najmlajši rod naših skakačev je že danes prekosil starejše tovariše in snemo v tej panogi brez skrbi gledati na bodočnost. Skakali so na skakalnici za 60 m. Čeprav je izven konkurence sodeloval tudi norveški trener Hansen, je zlasti zmagovalac Pribošek dokazal, da ne samo ne zaostaja za njim, temveč ga glede sigurnosti in lepote stila celo prekaša. Z dolgiimi skoki, ki pa so glede stila zaostajali, se je izkazal Albin Novšaček, ki pa je imel smolo, da je pri drugem poizkusu padel in zasedel šele 5. mesto. Isto velja za Šramla, ki se mu je tudi ponesrečil prvi skok. Rezultati so bili

Georges Ohnet: ZADNJA LJUBEZEN

Roman

— Ker je ljubila nekoga, ki ga tvoj striček ni imel rad.
— Zakaj ga pa ni imel rad?
— Ker ni pripadal našemu stanu.
— Ah, kateremu stanu je pa pripadal?
— Meščanskemu — industrijalec je.
— Kaj pa to industrijalec?
— To je človek, ki se peča s kupčijami.
— Kaj je greh pečati se s kupčijami?
— Dolgočasni me.

Ta »dolgočasni me« je zaključil njun pogovor. Toda v Armandovi duši se je bilo utrilo mnenje, da se je bila njegova teta Laurence omožila z možem, ki je veljal za manjvrednega in ta manjvrednost naj bi bila izražena v tem, da se peča s kupčijami, to se pravi, da dela. Niti njegov ded, niti njegov oče namreč nista delala in on je bil pod vplivom obeh utrjen v prepričanju, da ne ravna prav nihče, kdor ne dela tako, kakor onadva.

Ostal mu je pa neprijeten spomin na ta dogo-

dek in ime njegove tete Laurence je ostalo v njegovem spominu združeno s predstavo nečesa slabega. Kako se je pisal industrijalec, s katerim je bila poročena, ni vedel. O možu in ženi se kratkoma ni govorilo. Armand je bil že davno izgubil svojo mater. Nihče izmed teh, med katerimi je živel, ni imel povoda govoriti o upornici in tako je živel in doraščal, ne da bi bil kdaj razmišljal o tem, kaj se je zgodilo z njegovo teto Laurence.

Naenkrat ga je pa to notarjevo pismo poklicalo nazaj v preteklost. Sorodnica... To ni mogel biti nihče drugi, nego otrok njegove tete. Prihajala je iz angleških kolonij. Svoje rodbine menda zato ni točneje obveščala o sebi, ker je živila zelo daleč. Gospodična Andrimontova! Tako torej se je pisal industrijalec, ki je bila njegova lepa teta Laurence iz ljubezni do njega odpovedala svojemu očetu pokorščino, se izneverila svojemu plemiškemu rodu in postala navadna meščanka.

Armand je znova zagledal v duhu pred seboj prizor, ko je njegov ded poln gneva in bolesti skoraj preklinjal grešnico. Čas je pa takel in nazori so se od takrat izpremenili. Nestrupnost starega plemiča ni imela več podlage in zdaj bi se nihče več ne zmenil zanjo. Če se je omožila hči iz plemiškega rodu z mladeničem brez naslova, je bilo to v naših dneh čisto v redu, seveda če je bil ženin bogat, nevesta pa brez dote. Tako je bilo tudi z Laurence de Pont-Croix, ko je srečala tak osvobodnega mladeniča.

Armand je dobro vedel, kako je bilo z markizovo dedščino, ki jo je zapustil svojim dedičem. Mnogo milosti, blagorodnosti, toda zelo malo denarja. Ne zgodi se pa vsak dan, da bi srečalo mlado dekle, obdarovano samo z lepoto, takega Fontenay-Cravanta, mladega milijonarja, ki bi popravil po usodi storjene ji krivice. Življenje z njegovim stricem gotovo ni bilo zavajanja vredno. Armand se je živo spominjal, da ni hodil k teti drugače, nego pod pritiskom in godrnjanje. In tako je imel tetin zločin gotovo olajševalne okolnosti. Videla se je že oboje na staro deščivo. Pred seboj je že videla žalostno, pusto življenje. Od teh misli do sklepa vzei za moža tistega, ki si je znal pridobiti njeno naklonjenost, je bil samo en korak. In kdo bi ji mogel to zametiti?

Lepa, da, lepa je bila teta Laurence gotovo in drobna miniaturna, neposredni vroček onega mučnega prizora, ki se je bil tako globoko vtisnil otroku v spomin, je bila tu kot najbolj dokaz. Poiskal jo je med zapuščinskimi papirji po smrti svojega očeta. To je bilo malo čudo umetniškega dela gospe de Mirebel. Bila je ista, ki jo je takrat odkril med dvema listoma rodbinskega albuma v saloncu svojega strica, brez okvira, kot predmet, ki si ne upamo uničiti ga, ki ga pa preziramo. Armand jo je spravil v stekleno omarico med drage spomine na svojo mater. In naenkrat so vstale te poteze mlade žene, upodobljene na tem listu iz slopove kosti pred njim povsem jasno, skoraj ka-

kor žive. Pogled oči je bil oživiljen, usta so se smehljala. Na nizkem in nežnem čelu so lahko valovili kostanjevi kodri. Ali je bila podobna svoji materi, ta njegova sorodnica, vračajoča se iz daljnjih krajev in je-li bila Pont-Croixova ali Andrimontova?

Iz teh sanj ga je zdrnilo pasje lajanje na dvorišču. Spravil je notarjevo pismo v predalček in odšel hitro za svojimi prijatelji.

in vendar je neprestano mislil na to stvar. Sklenil je odpotovati v Pariz šele v začetku prihodnjega meseca, da bi ne ostala komtesa sama sredi svojih gostov. Ob koncu tedna ga je pa obšla čudna nestrpnost in pisal je svojemu notarju, da bo v ponedeljek ob eni v njegovi pisarni. In tako se mu je zopet vrnil prejšnji mir. Zanimivo je bilo, da komtesi sploh ni omenil notarjevega pisma. Prvi dan ni storil tega zato, ker se je bal njenih vprašanj, odkod naenkrat ta mlada sorodnica. Kaj, vi imate sestrično, pa mi niste tega nikoli omenili? Piše se Andrimontova in to je prva vest ki jo imate o nji? Kdo je to dekle? Kaj počenja? Odkod prihaja? Kam je namenjena? Kaj morava pričakovati od nje? Iz tako daljnjih krajev prihajajoče dekle — ali morete jamčiti za njeno nepokvarjenost in odpreti ji svoje naročje?

Sklenil je ne prenačigati se. Saj bo še dovolj časa govoriti o vsem tem in ko se sestane z gospodično Andrimontovo, bo govoril z njo. Ko dobi točne informacije o nji, se bo odločil, kako in kaj storiti.